

Biserica Densus ? cea mai veche biserică din Estul Europei

Descriere imagine:

Biserica Densus- cea mai veche biserică din estul Europei

Popas de suflet

Aflat în apropierea ruinelor fostei capitale a Daciei romane - Colonia Ulpia Traiana Augusta Sarmizegetusa, acest ciudat edificiu al Tarii Hategului a fost obiectul multor controverse iscate între diferiți oameni de știință, dornici de a-i stabili originea.

Unii au considerat că la început biserica a fost mausoleul generalului roman Longinus Maximus, ucis de daci. Alții vorbeau de un fost templu roman al zeului Marte. Nicolae Iorga plasează construirea monumentului în secolul al XVI-lea, iar istoricul de artă Vataseanu, în ultimul sfert al secolului al XIII-lea.

Cert este că biserica se află pe temelii romane. Hramul este sfaantul prooroc Ieremia, sfaantul al Vechiului Testament și al evreilor.

S-au făcut numeroase investigații. Dar monumentul continua să-și păstreze cu îndârzenie taina. Se presupune că biserica veche din Densus a suferit mari modificări de-a lungul timpului și mai ales la sfârșitul secolului al XIII-lea. Construită din bolovani de rău, cărămida cu inscripții romane, capiteluri, pietre funerare, tuburi de canalizare, etc., luate din Ulpia Traiana, biserica din Densus are un aspect straniu, starnind totodată admirație și uimire.

În semi întunericul care stăpânește interiorul acestei masive construcții, se disting cu greu fragmente de

pictura ramase peste ani. Picturile de pe registrele superioare ale peretilor naosului ca si de pe altar, apartin unui zugrav anonim. Semnatura cu care acesta si-a pecetluit opera se poate vedea si azi. Profilate pe un fond ultramarin, figurile executate vadesc realele calitati artistice ale mesterului.

Particularitatile operei zugravului ne trimit cu gandul la pictura bisericii Sf. Nicolae din Curtea de Arges, realizata in secolul al XIV-lea. Asemanarea duce la presupunerea ca acest mester ar fi fost un reprezentant al artei din Tara Romaneasca in Transilvania.

La Densus e o biserica "... bizara, facuta din marmuri si coloane, culese de la Sarmizegetusa. Un mic stalp din cei patru care sustin ingusta turla e o stela romana purtand numele lui Longinus. E o marmura cu o inscriptie eleganta, luminoasa, frumoasa precum o statuie. Ascunsa in umbra, abia luminata de cateva suvite de soare venind pe niste ferestruici... face impresia unei opere divine furata de genii nocturne" (George Calinescu).

Articol publicat in revista Ferma nr. 1(45)/2007

Nicoleta Dragomir